

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

Έργο «Προεπισκόπηση για δημιουργία πρατηρίου πετρελαιοειδών ιδιοκτησία της εταιρείας Fogekama Enterprises Ltd στην κοινότητα Κοκκινότριμιθιάς της επαρχίας Λευκωσίας με αρ.φ.ακ. ΛΕΥ/295/2019»

1. Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για το Έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας Λευκωσίας (Αρ.Φακ. ΛΕΥ/295/2019, και ημερομηνία 06.03.2019,) για αξιολόγηση.

Με βάση τις απόψεις των αρχών, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Σκοπός της ανάπτυξης είναι η κατασκευή και λειτουργία Πρατηρίου Πετρελαιοειδών και πλυντηρίου αυτοκινήτων, το οποίο θα βρίσκεται στην κοινότητα Κοκκινότριμιθιάς της επαρχίας Λευκωσίας. Το πρατήριο θα καλύπτει τον ανεφοδιασμό καυσίμων, την αλλαγή λαδιών, τον έλεγχο των υγρών του κινητήρα και θα διαθέτει πλυντήριο αυτοκινήτων με το χέρι. Επιπλέον θα τροφοδοτεί και τις κατοικίες με πετρέλαιο θέρμανσης.

Σύμφωνα με την περιγραφή του έργου που παρουσιάζεται στην αίτηση, οι κύριες κατασκευαστικές εργασίες έχουν ως εξής: χωματουργικές εργασίες για ισοπέδωση τεμαχίου, περίφραξη του χώρου, κατασκευή θεμελίων και πατωμάτων, τοποθέτηση μεταλλικών υποστρωμάτων, κατασκευή ηλεκτρολογικών, τοποθέτηση υπόγειου εξοπλισμού, μηχανολογικών εγκαταστάσεων, τοπιοτέχνηση του χώρου.

Το πρατήριο θα περιλαμβάνει 2 αντλίες, 7 υπόγειες δεξαμενές, σωλήνες εξαερισμού, σημείο ελέγχου πίεσης αέρα, χώρο αλλαγής λαδιού, χώρο στάθμευσης, χώροι υγιεινής, πλυντήριο αυτοκινήτων στο χέρι κ.α

Το έργο θα κατασκευαστεί στο τεμ. 337, Φ/Σχ. 2-219-392 εντός της κοινότητας Κοκκινότριμιθιάς. Η έκταση του έργου θα είναι 1650 m² και θα εντάσσεται σε πολεοδομική ζώνη Η3 (οικιστική ζώνη). Το κέντρο της κοινότητας Κοκκινότριμιθιάς, βρίσκεται σε απόσταση 1 km νοτιοδυτικά του τεμαχίου,

ενώ σε απόσταση 350 m ανατολικά, βρίσκεται το Περιφερειακό Γυμνάσιο Κοκκινότριμιθιάς. Σε απόσταση 50 m βόρεια και νότια του τεμαχίου βρίσκονται οι πλησιέστερες κατοικίες και σε απόσταση 100 m υπάρχει περιοχή η οποία εντάσσεται σε Πολεοδομική Ζώνη Ζ1. Στα δυτικά του έργου και σε απόσταση 500 m βρίσκεται ο διαμορφωμένος χώρος φιλοξενίας προσφύγων Κοκκινότριμιθιάς

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο

Τα περιβαλλοντικά στοιχεία τα οποία ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο αφορούν κυρίως το γεγονός ότι το έργο χωροθετείται εντός οικιστικής περιοχής Η3 που ουσιαστικά αποτελεί περιοχή με επικρατούσα χρήση την κατοικία.

Ως εκ τούτου η κατασκευή ενός τέτοιου έργου πιθανόν να επιφέρει επιπτώσεις τόσο στη μελλοντική δημιουργία της οικιστικής περιοχής όσο και στις ανέσεις των υφιστάμενων κατοίκων. Οι παράμετροι αυτές αφορούν

- το θόρυβο ο οποίος μπορεί να προκληθεί και κατά τις κατασκευαστικές εργασίες αλλά και κατά τη λειτουργία του έργου, αφού πρόκειται να γίνει εγκατάσταση πλυντηρίου στο χέρι, αλλά και κατά τη διάρκεια ανεφοδιασμού των καυσίμων
- τη σκόνη κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών
- το κυκλοφοριακό φόρτο αφού πρόκειται για πολυσύχναστο δρόμο στην οικιστική περιοχή και σε συνάρτηση με την γεινίαση του με το Γυμνάσιο, πρόκειται να επιφέρει αυξημένη κυκλοφοριακή συμφόρηση κατά τη διάρκεια λειτουργίας του.
- προβληματισμοί υπάρχουν και για το θέμα των αναθυμιάσεων οι οποίες θα προκύψουν στην περίπτωση δημιουργίας του έργου και κατ' επέκταση αποθήκευσης των καυσίμων. Η αποθήκευση των καυσίμων η οποία θα γίνει στο χώρο του πρατηρίου αναμένεται να επηρεάσει και αυτή την κατοικημένη περιοχή.

4. Περιγραφή των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Κατά την κατασκευή:

4.1 Θα προκύψουν μικρές ποσότητες μη-επικίνδυνων απόβλητων (μπάζα) περίπου 0,1 m³/ημέρα , ολόκληρη η ποσότητα των οποίων θα χρησιμοποιηθούν για τις αναγκαίες επιχωματώσεις και την εξομάλυνση του εδάφους.

4.2 Θα προκύψουν επικίνδυνα απόβλητα (δοχεία αποθήκευσης χημικών, μηχανέλαιων, καυσίμων, κλπ), υγρών αποβλήτων (μεταχειρισμένα μηχανέλαια).

4.3 Θα εκπέμπονται αέριοι ρύποι από τη λειτουργία των πετρελαιοκινητήρων των μηχανημάτων κατασκευής. Οι περιορισμένες απαιτήσεις σε εξοπλισμό και μηχανήματα κατασκευής θα έχουν ως αποτέλεσμα οι αναμενόμενες αέριες εκπομπές να είναι μικρές και να μην έχουν ουσιαστικά καμία σημαντική επίπτωση στην ποιότητα της ατμόσφαιρας στην περιοχή.

4.4 Αναμένεται η δημιουργία σκόνης. Οι κύριες πηγές σκόνης θα είναι από τις εκσκαφές, τη μεταφορά και προσωρινή εναπόθεση υλικών, την κίνηση οχημάτων και εξοπλισμού. Η περιοχή αναμένεται να επηρεαστεί από τη δημιουργία σκόνης εντούτοις, μπορεί να θεωρηθεί, ότι οι επιπτώσεις θα είναι ασήμαντες.

4.5 Η χλωρίδα και η πανίδα μπορεί να επηρεαστεί ποσοτικά από τις αλλαγές στο εύρος κάθε χερσαίου ενδιαίτηματος. Στο τεμάχιο γης όπου θα κατασκευαστεί το προτεινόμενο έργο δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη σημαντικών ειδών πανίδας. Με την κατασκευή του έργου δεν αναμένεται η παρεμπόδιση μετακίνησης της πανίδας και της ορνιθοπανίδας της περιοχής εξαιτίας της ύπαρξης

του έργου ούτε η εισαγωγή νέων ειδών ή η παρεμπόδιση της αποδημίας. Η αιτούμενη περιοχή δεν εντάσσεται σε προστατευόμενη περιοχή του Δικτύου Natura

4.6 Η ηχορύπανση στην περιοχή του έργου αναμένεται να αυξηθεί σε κοντινές περιοχές. Αναμένεται ότι η περιοχή που θα συνορεύει με τους διαδρόμους που θα χρησιμοποιηθούν από τα βαρέα οχήματα κατασκευής θα επηρεαστεί από την ηχορύπανση που θα δημιουργείται από τη διακίνηση αυτών, κατά τη φάση κατασκευής του έργου. Τα υψηλά επίπεδα θορύβου θα είναι βραχυχρόνια και θα περιοριστούν κυρίως κατά τις μέρες που θα γίνουν εκσκαφές.

Κατά τη λειτουργία

4.7 Ηχορύπανση και οσμές: Η λειτουργία του πρατηρίου θα προσθέσει επιπρόσθετο φόρτο θορύβου πέραν του υφιστάμενου λόγω του δρόμου ο οποίος διέρχεται εντός της οικιστικής ζώνης. Επιπλέον ακόμη και η λειτουργία πλυντηρίου με το χέρι, θα επιφορτίσει ακόμη περισσότερο την περιοχή η οποία δυνητικά θα αναπτυχθεί σε οικιστική περιοχή καθώς επίσης θα επηρεάσει και τις ανέσεις των κατοίκων της περιοχής τόσο των υφιστάμενων κατοικιών αλλά και των μελλοντικών αφού πρόκειται για δυνητικά αναπτυσσόμενη οικιστική περιοχή.

Όσον αφορά τις οσμές θα υπάρχει μείωση τους μέσω της λειτουργίας του συστήματος ανάκτησης εξατμίσεων ατμών.

4.8 Κυκλοφοριακές επιπτώσεις: Η λειτουργία του προτεινόμενου έργου θα προκαλέσει σχετική επιβάρυνση στο υφιστάμενο δίκτυο και θα υπάρχει σχετική δυσχέρεια στη διακίνηση οχημάτων. Ήδη υπάρχει υφιστάμενη υπεραγορά η οποία με τη λειτουργία της δημιουργεί κάποια επιβάρυνση στο κυκλοφοριακό δίκτυο, οπότε σε συνάθροιση με τη λειτουργία του πρατηρίου θα επιφέρει αυξημένη κυκλοφοριακή κίνηση.

4.9 Κοινωνικές επιπτώσεις: Οι ανέσεις των κατοίκων της περιοχής αναμένεται να επηρεαστούν σημαντικά αφού το έργο θα επιφέρει μόνιμη οχληρία και θόρυβο από τη λειτουργία του πρατηρίου αλλά και του πλυντηρίου αυτοκινήτων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί, για το έργο χωροθετείται σε περιοχή η οποία δυνητικά θα αναπτυχθεί σε οικιστική όπου ήδη υπάρχει ανεπτυγμένη δόμηση κατοικιών, αφού εμπίπτει σε πολεοδομική ζώνη Η3. Επιπλέον το αιτούμενο τεμάχιο βρίσκεται σε απόσταση 350 m από το Περιφερειακό Γυμνάσιο γεγονός το οποίο θεωρείται ότι θα επηρεάσει την ασφάλεια και υγεία των μαθητών και εργαζομένων σε αυτό

5. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών επικεντρώνονται στα πιο κάτω:

Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου η έκλυση σκόνης μπορεί να ελαττωθεί με τη συχνή διαβροχή των δρόμων κίνησης των οχημάτων. Επιπλέον η εναπόθεση των υλικών στο έδαφος πρέπει να γίνεται από το ελάχιστο ύψος. Ένα άλλο μέτρο μείωσης έκλυσης σκόνης και δημιουργίας θορύβου είναι ο καλός προγραμματισμός δρομολογίων των βαρέων οχημάτων.

Η χρήση νέου και σύγχρονου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού στο πρατήριο καθώς και η παρακολούθηση του μπορούν να εφαρμοστούν ως επιπρόσθετα μέτρα πρόληψης. Ο εξοπλισμός που θα τοποθετηθεί περιλαμβάνει συστήματα παρακολούθησης για πρόληψη διαρροών, οι υπόγειες δεξαμενές θα έχουν διπλά τοιχώματα, ενώ θα υπάρχει και διαχωριστήρας νερού και λαδιού για ασφάλεια.

Όσον αφορά το θόρυβο κατά την κατασκευή του έργου, οι εργασίες θα διεξάγονται κατά τις επιτρεπόμενες ώρες εργασίας και η χρονική διάρκεια τους θα είναι σχετικά μικρή. Κατά τη διάρκεια λειτουργίας για ελαχιστοποίηση της πιθανότητας πρόκλησης όχλησης όπως αναφέρει το Έντυπο Πληροφοριών υπάρχει πρόνοια για λωρίδες πρασίνου 10% προς την κατοικημένη περιοχή.

Κατά τον ανεφοδιασμό καυσίμων όπως αναφέρθηκε, θα χρησιμοποιηθεί το Stage II ανάκτησης ατμών, ενώ στην περίπτωση εξάτμισης καυσίμου που έχει χυθεί αυτό θα συλλέγεται με απορροφητικά υλικά και θα τοποθετείται σε σακούλες.

Όσον αφορά τη συλλογή ατμών ο μελετητής προτείνει τα εξής μέτρα:

- Ο εξαερισμός των δεξαμενών βενζίνης στην ατμόσφαιρα θα γίνεται μόνο μέσω βαλβίδας εκτόνωσης πίεσης που πρέπει να εγκατασταθεί στους υφιστάμενους αγωγούς εξαερισμού.
- Πριν την έναρξη διεργασίας πλήρωσης των υπογείων δεξαμενών, πρέπει ο αγωγός επιστροφής ατμών βενζίνης, να περιορίζεται στο εσωτερικό του βυτίου
- Πρέπει να γίνεται έλεγχος του αγωγού μεταφοράς βενζίνης και ατμών για τυχόν φθορές.

Για τα υγρά απόβλητα θα ληφθούν γενικά μέτρα διαχείρισης όπως η συγκέντρωση και παροχέτευση των ομβρίων μέσω κατάλληλων διατάξεων, συλλογή των ορυκτελαίων και διαχείριση τους σε αδειοδοτημένες εταιρείες.

Όσον αφορά τα στερεά απόβλητα θα συλλέγονται και θα παραδίδονται σε αδειοδοτημένη εταιρεία, ενώ για τα αέρια απόβλητα θα τοποθετηθεί σύστημα ανάκτησης ατμών υδρογονανθράκων στις σωληνώσεις.

6. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι η εν λόγω αίτηση δεν βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

7. Διαβουλεύσεις

Υπουργείο Υγείας: Το Υπουργείο Υγείας με επιστολή του αναφέρει ότι οι επιπτώσεις στην υγεία των ατόμων που διαμένουν σε περιοχές οι οποίες γειτνιάζουν με πρατήρια πετρελαιοειδών δεν έχει μελετηθεί επαρκώς. Παρόλα αυτά τα πρατήρια αντιπροσωπεύουν απειλή για την υγεία του πληθυσμού τόσο από κίνδυνο ατυχήματος, όσο και των βλαπτικών ρύπων που διαφεύγουν στην ατμόσφαιρα. Η επικινδυνότητα τους θεωρείται αυξημένη όσον αφορά τα πρατήρια εντός οικιστικών περιοχών. Η βλαπτική επίδραση δεν είναι εύκολο να μετρηθεί ποσοτικά αλλά έχει αθροιστικό βλαπτικό αποτέλεσμα. Εκτός από τις αναθυμιάσεις υπάρχει και το θέμα αυξημένων συγκεντρώσεων καυσαερίων στην ατμόσφαιρα ένεκα των οχημάτων που θα επισκέπτονται το πρατήριο ενώ η δημιουργία τους θεωρείται δυνητική εστία ρύπανσης και υποβάθμισης μιας περιοχής. Παρόλα αυτά το Υπουργείο εισηγείται ότι σε πρατήρια με διακίνηση 3,6 εκ. γαλόνια το χρόνο, η απόσταση ασφαλείας των κοντινότερων κατοικιών είναι τα 90 μέτρα και με μικρότερη διακίνηση η απόσταση είναι τα 15 μέτρα.

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων: Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με επιστολή του αναφέρει ότι το αιτούμενο τεμάχιο δεν εμπίπτει σε ζώνες προστασίας γεωτρήσεων ή φραγμάτων πόσιμου νερού. Η πίο κοντινή γεώτρηση δικτύου ύδρευσης βρίσκεται σε απόσταση 1600 m. Το Τμήμα εισηγείται όπως σε περίπτωση αδειοδότησης του έργου εφαρμοστούν συγκεκριμένοι όροι κατασκευής και λειτουργίας του πρατηρίου και πλυντηρίου.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή κατά την αξιολόγηση του έργου διαπίστωσε ότι η δημιουργία και λειτουργία του έργου θα επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις, κυρίως στις ανέσεις των κατοίκων της περιοχής λόγω της χωροθέτησης του, αφού το προτεινόμενο έργο εντάσσεται σε ζώνη Η3 .

Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του έργου, οι ανέσεις των κατοίκων της περιοχής αναμένεται να επηρεαστούν σημαντικά αφού το έργο θα επιφέρει μόνιμη οχληρία από τη λειτουργία του πρατηρίου. Το προτεινόμενο τεμάχιο βρίσκεται σε δρόμο όπου η πολεοδομική ζώνη είναι με επικρατούσα χρήση την κατοικία και οι υφιστάμενες αλλά και οι μελλοντικές κατοικίες θα επιφορτιστούν επιπρόσθετα την διακίνηση των φορτηγών για εφοδιασμό καυσίμων και καθώς και των οχημάτων που θα εξυπηρετεί το πρατήριο. Ήδη υπάρχει τάση προς ανέγερση νέων οικοδομών στην περιοχή.

Ακόμη το τεμάχιο απέχει 350 m από το Περιφερειακό Γυμνάσιο της περιοχής. Η απόσταση αν και θεωρείται γενικότερα ασφαλής εντούτοις προκύπτουν ανησυχίες τόσο για την ασφάλεια και υγεία μαθητών και εργαζομένων του σχολείου, όσο και για τον επιπρόσθετο κυκλοφοριακό φόρτο τον οποίον θα επωμιστεί μια μελλοντική οικιστική περιοχή.

Η επικινδυνότητα όσον αφορά τα ατυχήματα αλλά και την τοξική επίδραση, είναι πολύ μεγαλύτερη σε πρατήρια που βρίσκονται εντός κατοικημένων περιοχών, σύμφωνα με απόψεις του Υπουργείου Υγείας. Προβληματισμοί προκύπτουν και από το γεγονός ότι η ανέγερση ενός τέτοιου έργου θεωρείται εστία ρύπανσης η οποία μπορεί να υποβαθμίσει το περιβαλλοντικό καθεστώς μιας περιοχής αλλά ταυτόχρονα να επηρεάσει και τις ανέσεις και τον τρόπο ζωής μιας δυναμικά αναπτυσσόμενης οικιστικής περιοχής

Η μελλοντική χρήση γης σε οικιστική ανάπτυξη προβληματίζει την Περιβαλλοντική Αρχή σε σχέση με την ασφάλεια και τις ανέσεις των κατοίκων Τέλος, προβληματισμοί υπάρχουν και για το θέμα των αναθυμιάσεων οι οποίες θα προκύψουν στην περίπτωση δημιουργίας του έργου και κατ' επέκταση της αποθήκευσης των καυσίμων.

Με βάση όλα τα πιο πάνω, και με βάση το Έντυπο Πληροφοριών, η Περιβαλλοντική Αρχή δεν μπορεί να ολοκληρώσει την αξιολόγηση του εν λόγω έργου και εισηγείται όπως ετοιμαστεί και υποβληθεί από τον αιτητή Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον ΜΕΕΠ, η οποία να περιλαμβάνει τα απαιτούμενα στοιχεία τα οποία αναφέρονται στο ΠΕΜΠΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ του Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο Ν.127(Ι)/2018.

Μήνα Πατσαλίδου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
22 Ιανουαρίου 2020